

ΤΑΧ. ΤΕΛΟΣ ΠΛΗΡΩΘΗΚΕ

ΔΙΚΟΡΦΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΔΙΚΟΡΦΙΩΤΩΝ - ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 11 - ΜΑΡΤΗΣ - ΑΠΡΙΛΗΣ 1986

Υπεύθυνος έκδοσης: Δημήτρης Παπαγιαννόπουλος, Σπ. Λάμπρου 79 - 453 33 Γιάννινα - τηλ. 0651 - 29896

Απ' τη σκοπιά μας Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Προσχέδιο νόμου για την αναγκαστική συνένωση των κοινοτήτων δόθηκε στη δημοσιότητα το οποίο όμως τελικά ήρθε παράταση για το 1990. Επαναλήφθηκε για μια ακόμα φορά κάτι που και προηγούμενες κυβερνήσεις είχαν προσπαθήσει χωρίς αποτέλεσμα, για τον απλούστατο λόγο, ότι δεν είχε προηγηθεί κανενός είδους διάλογο με το λαό για να βρεθεί μια λύση αποδεκτή. Και αν όχι με το

λαό τουλάχιστον ούτε με εκπροσώπους των κοινοτήτων. Έτσι, επόμενο ήταν το νομοσχέδιο να παρουσιάζει ορισμένα σημεία που προκαλούν σοβαρά ερωτηματικά.

Πάντως δίνεται η ευκαιρία στις κοινότητες να συνενωθούν εθελοντικά μέχρι το 1987 και δνεται και ορισμένα πλεονεκτήματα με τη συνένωση. Ας το εξετάσει η κοινότητα.

Μάθαμε ότι οι διάφοροι εργολάβοι που εκτελούν έργα και παίρνουν χαλίκι από τα λατομεία της Κοινότητας, δεν πληρώνουν το χαλίκι, παρ' όλο που υπάρχει κοινοτική απόφαση εγκριμένη από τον κ. Νομάρχη για το θέμα αυτό.

Σ' όλους τους δρόμους που οδηγούν στο Διπτόταμο, είτε από τα Ριζιανά, είτε από Μηλιωτάδες, είτε από το Ριζό, δεν υπάρχει καμιά χιλιόμετρική πινακίδα που ν' αναφέρεται σ' αυτό, ενώ όλα τ' άλλα χωριά υπάρχουν. Γιατί

Θα πρέπει να ευχαριστήσουμε μέσα απ' αυτές τις στήλες, όλους εσάς, όσους βοήθησαν και βοηθούν με κάθε τρόπο στην έκδοση της εφημερίδας μας. Οι χρηματικές εισφορές, τα γραμμάτια και τα τηλεφωνήματά σας είναι πραγματικά συγκινητικά, και δείχνουν το ενδιαφέρον σας για την εφημερίδα μας. Θα πρέπει ν' αναφέρουμε και πά-

Και δεν είναι και ευκαταφρόνητα ποσά. Ειδικά τώρα που η κοινότητα δεν έχει δραχμή. Ελπίζω ότι το κοινοτικό συμβούλιο έχει τα μάτια του ανοιχτά σ' αυτή την περίπτωση, και να μην αφήσει το θέμα να περάσει «ντούκου».

άραγε; Μήπως δεν υπάρχει το χωριό; Ειδικά στον Αη-Θανάση, όπου υπάρχουν χιλιομετρικές πινακίδες για όλα τα χωριά μας, δυο και τρεις φορές, δεν θάπρεπε να γίνεται αναφορά και στο Διπτόταμο;

λι, ότι τα έξοδα της εφημερίδας καλύπτονται αποκλειστικά και μόνο, από τις δικές σας εισφορές, χωρίς άλλους πόρους.

Επίσης θα πρέπει να ευχαριστήσουμε και τους φίλους του χωριού μας που μας βοηθούν με κάθε τρόπο στην έκδοση της εφημερίδας. Έτσι θα πρέπει να ευχαριστήσουμε (Συνέχεια στη σελ. 2)

Το καλοκαίρι ο σύλλογος θα φθάσει στις δεύτερες εκλογές από την επανίδρυσή του. Προτού όμως φθάσουμε εκεί, θάθελα να μείνω σε ορισμένες διαπιστώσεις, που αν αξιολογηθούν σωστά θα μας βοηθήσουν να βαδίσουμε μπροστά με λιγότερα λάθη.

Τι έγινε λοιπόν τα τρία προηγούμενα χρόνια, λειτουργήσαμε σωστά, κάναμε σαν μέλη αυτό που έπρεπε. Ας δούμε λοιπόν τα τριωτά μας σημεία, όχι τα θετικά που είναι πολλά και τα έχουμε τονίσει κατ' επανάληψη.

α) Το Δ.Σ. μετά από τρία χρόνια λειτουργεί μόνο με τα δυο εκλεγμένα μέλη του και οι άλλοι 3 μπήκαν με απόφαση της Γ.Σ., του '85, επειδή δεν βρισκόταν ή δεν μπορούσαν τα επιλαχόντα μέλη, αφού τα τρία μέλη παραιτήθηκαν (στην πλειοψηφία τους ναμίζω δικαιολογημένα λόγω απρόβλεπτων συνθηκών), οι υπόλοιποι πέντε που ήταν επιλαχόντες γιατί έβαζαν υποψηφιότητα;

β) Η επιτροπή της Αθήνας ανάμεσα στις ασχολίες των μελών της και τη δυσκολία της μεγαλοπόλης κάπου χάθηκε. Αφού όμως είδε, και μάλιστα νωρίς, ότι δεν «περπατούσε» το πράγμα, γιατί δε ζήτησε τη βοήθεια μελών του συλλόγου που επανεξελεμένα δήλωσαν ότι ήθελαν και μπορούσαν να τρέξουν για το σύλλογο.

γ) Τα περισσότερα μέλη του συλλόγου νόμισαν ότι με την ψήφο τους στις εκλογές του '82 τέλειωσαν και τις υποχρεώσεις τους. Οι υποχρεώ-

σεις όμως ενός μέλους είναι ΚΑΙ η συμμετοχή στις εκδηλώσεις, ΚΑΙ η συμμετοχή στις Γενικές Συνελεύσεις ΚΑΙ η πληρωμή της συνδρομής ΚΑΙ η προσωπική εργασία ΚΑΙ το αγόρασμα ενός λαχείου ΚΑΙ η άσκηση κάποιας κριτικής ή πρότασης μέσα από την εφημερίδα μας ή με επαφή με το Δ.Σ., ΚΑΙ το ηθικό και οικονομικό στήριγμα της εφημερίδας μας ΚΑΙ μια έκτακτη εισφορά, των οικονομικά ευρύτερων μελών.

Επειδή λοιπόν πιστεύω ότι μόνο λέγοντας την αλήθεια, και καυτηριάζοντας τις αδυναμίες μπορούμε να πάμε μπροστά, έχω να πω τα παρακάτω:

1) Τα μέλη που θα βάλουν υποψηφιότητα, και πρέπει γάναι πολλά, πρέπει νάχουν αποφασίσει ότι θα δουλέψουν, ότι θα χάσουν πολύτιμο χρόνο τρέχοντας για υποθέσεις του συλλόγου, ότι θ' ακούσουν κακόπιστους να τους καταλογίζουν σκέψεις που ούτε πέρασαν απ' το μυαλό τους. Στο σύλλογό μας δεν υπάρχουν νικητές και ηττημένοι των εκλογών, όλοι καλούμαστε να βοηθήσουμε το Δικορφο.

2) Οι υποψηφιότητες πρέπει γάναι πολλές, γιατί όλοι πιστεύω θέλουν να βοηθήσουν, και περισσότερες πιθανότητες έχουμε να εκλέξουμε ένα πιο αξιοκρατικό και αντιπροσωπευτικό Δ.Σ.

3) Να γίνει η καταστατική Γ.Σ. μαζί με τη Γ.Σ. (υποχρέωση ανελαστική), για ν' αυξηθούν τα μέλη του Δ.Σ. από 5 σε 7 και η θητεία του (Συνέχεια στη σελ. 2)

Απ' τη σκοπιά μας

(Συνέχεια από τη σελ. 1)
δημοσία και δυο υπέρχους ανθρώπους και φλογερούς πατριώτες, τον Βοδουσιώτη λαογράφο κ. Χρόνη Δρούγια, που μας δίνουν ώθηση για τη συνέχεια της έκδοσής μας.

Ένας στόχος της εφημερίδας μας, που δεν καρποφόρησε ακόμα, είναι να συμπεριλάβει στις στήλες της και νέα απ' τ' άλλα χωριά, τα γειτονικά, Μαννασή, Καλουτά, Διπόταμο κλπ. Είναι όλα αυτά τα χωριά μας, στην ίδια μοίρα, με τα ίδια προβλήματα, αλλά και με τις από «αμνημονεύτων» χρόνων, τόσο ισχυ-

ρές συγγενικές και φιλικές σχέσεις μεταξύ τους. Γι' αυτό το σκοπό, κάνουμε έκκληση σ' όλους από τις παραπάνω κοινότητες ενδιαφέρονται, ας μας στέλνουν νέα τους για δημοσίευση, ή οτιδήποτε άλλο έχει σχέση με τα χωριά τους. Ελπίζουμε να δρούμε κάποια ανταπόκριση.

Δ.Π.

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

(Συνέχεια από τη σελ. 1)
Δ.Σ. να μειωθεί από τρία σε δυο χρόνια.

4) Τα μέλη του συλλόγου μας ν' αγκαλιάζουν ενεργά το σύλλογο με τη δημιουργία ομάδων δουλειάς, κι' έχουμε τόσο υλικό για δουλειά, με τη συμμετοχή τους στις εκδηλώσεις, με το γράψιμο στην εφημερίδα. Έτσι ώστε κινητήρια δύναμη του Συλλόγου να μην είναι το Δ.Σ. ή η επιτροπή Αθηνάς, αλλά όλοι μας. Αυτές τις σκέψεις ήθελα να εκφράσω μέσα από τις στήλες της εφημερίδας, έχοντας την πεποίθηση ότι η αγάπη μας

για το Δίκорφο θα αποτελέσει το καλύτερο κίνητρο για την ενεργοποίησή μας με στόχους:

1. Μαζική συμμετοχή στις εκδηλώσεις που έρχονται με πολλές υποψηφιότητες.
2. Για ένα Δ.Σ. ευέλικτο, αντιπροσωπευτικό και εργατικό για τα επόμενα χρόνια.
3. Για ένα σύλλογο αγκαλιάζιμένο απ' όλους με αγάπη και στηριγμένο στην ηθική και ηθική και υλική βοήθεια όλων.

ΕΜΠΡΟΣ ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΟΡΦΟ.

Γ. ΚΑΡΡΑΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η εφημερίδα μας παρακαλεί τους χωριανούς μας, στην προσπάθειά της να μην υπάρχει Δικορφιώτης που να μην πηγαινει, αυτή, να βοηθήσουν όλοι ώστε να σταλούν όλες οι διευθύνσεις των υπολοίπων χωριανών μας. Πιστεύουμε ότι όλοι θέλουν να ενημερώνονται για τη ζωή και τα νέα του χωριού μας και τη δεικνύουν από κάθε πλευρά της εφημερίδας μας. Έτσι ζητάμε τις διευθύνσεις των παρακάτω χωριανών, κι' όποιος ξέρει καμιά ας μας την πει: Αθανασοπούλου Ελένη, Δαρδακούλης Ανδρέας

Δίπλα Γαλάτεια
Ζώη Βασιλεία
Κοτσιλίδης Χριστόδουλος
Λέκκος Θωμάς Δημ.
Λέκκος Παναγιώτης Ι.
Δαγού Μερόπη
Μητσόπουλος Γιώργος
Μητσόπουλος Κίμωνας
Πάντος Σταύρος (Αμερική)
Πάντου Αθηνά
Πάντου Μαρίνα
Πάντου Φώνη
Ριγανάτος Απόστολος
Σακελλαρίου Δημήτριος
Σακελλαρίου Ιωάννης
Τσούγια Ελένη και Βίκυ
Τζινιέρη Άννα

Αναμνήσεις από το χωριό

Γράφει ο Τολης Σακελλαρίου

Ευχάριστες αλλά και δυσάρεστες αναμνήσεις αποτυπώθηκαν στο μυαλό μου από το χωριό μας. Τα χρόνια δεν κατόρθωσαν να τα παραμερίσουν και να ξεχαστούν. Θ' αναφέρω μόνο ένα δυσάρεστο γεγονός των παιδικών μου χρόνων κι ας με συγχωρήσουν όσοι με διαβάσουν γι' αυτήν την ευαισθησία μου.

Η ζωή στο χωριό εκείνα τα χρόνια, είχε πολλές πίκρες και στενοχώριες, γι' αυτό όταν έρχονταν και οι λιγοστές χαρές, έδιναν και τη σχετική ανακούφιση. Όταν ανεβαίνω τα σκαλοπάτια από τα χαγιάτια του σχολείου και αντικρύζω την εκκλησιά μας, τον Άγιο Μηνά, θυμάμαι ένα περιστατικό που έμενε βαθιά χαραγμένο στην ψυχή μου. Μια χήρα γυναίκα του Λούσκα, θεόφτωχη με τρεις κοπέλλες κι' ένα δεκαπεντάχρονο παλληκαράκι που της πέθανε. Όταν θγήκαν από την εκκλησιά με το παιδί, η μάνα του πνιγμένη στα δάκρυα και στους λυγμούς, γύρισε προς τα πίσω, και στήλωσε τα μάτια της πάνω από την είσοδο στην εικόνα του Αγ. Μηνά. Με σπαρακτική φωνή ρώτησε τον Άγιο: «Τι μου ζήτησες Αγ. Μηνά μου και μου πήρες το παιδί μου;» Μοιρολόγια και θρήνοι επακολούθησαν στο νεοκρεταφείο που ήταν πίσω απ' την εκκλησιά, ήταν εκεί όλες οι γυναίκες του χωριού μου. Εγώ παρακαλούσους με κλάμματα τη σκηνή, μια εικόνα, που είχε τραυματίσει για πολύ καιρό την παιδική μου ψυχή!

Ας ξεφύγουμε όμως από τα δυσάρεστα, νομίζω όμως, ότι οι άνθρωποι εκείνης της εποχής, δεν είχαν τον σκληρό σημερινό ατομικισμό, είχαν συμπόνια μεταξύ τους, συμπαράσταση και αλληλεγγύη. Τσαγγάρης και φάλης στο χωριό ήτανε ο Κώστας Παπαδασλείου. Εκεί ξεπεφταν οι νοικοκυρές για να μπαλώσουν παντόφλες, παπούτσια.

Ελεγε ο Κώστας «εδώ θέλει τακούνια, εδώ θέλει καρφιά, για ν' αντέχουν οι σόλες, εδώ ψidia». Ψidia ήταν το δέρμα που ράβονταν για να κλείσουν οι σχισμάδες των παπουτσιών. Οι περισσότεροι στο χωριό μας τα λέγανε σιδάλια. Αυτά ήταν σαν μπότες χαμηλές με κομψιά που θάβωναν μ' ένα κουμπουτζίρι που έμοιαζε σαν αγγιστράκι. Τέτοια σιδάλια, εγώ θυμάμαι, φόραγε ο μακαρίτης Φάνης Κοντογιάννης, πατέρας του πολυαγαπητού μου Κώστα της Φίλις και της Ευτυχίας, και της αξεχάστης και γλυκύτατης Ιουλίας.

Μετά τις πρώτες ευχές και τα καλωσορίσματα, άνοιξε τη βραδιά το θαμνίσιο από κάθε άποψη χορευτικό μας συγκρότημα με τον πασιγνωστό χορό, την ποταμιά, που συνήθως ακούγαμε και χορεύαμε πηγαίνοντας επισκεψή στα σπίτια του χωριού μας, τα πρώτα των πανηγυριών όπως θα θυμούνται οι πιο παλιοί.

Ακολούθησαν με την ίδια χάρη και ομορφιά χορεύοντας ότι πιο ωραίο έχει να προσφέρει η Ζαγορίσια μουσική μας κληρονομιά, όλα τα παιδιά του συγκροτήματος. Θεριά χειροκροτήματα συνόδευαν στο τέλος του προγράμματος

το νεανικό χορευτικό μας που με αεράτες και προσεγγινόμενες κινήσεις κέρδισε την αγάπη όλων μας. Ένα μεγάλο ΜΠΡΑΒΟ στα δροσερά αυτά δλαστάρια του χωριού μας, καθώς και στους συνελευστές αυτής της αξιόπαινης προσπάθειας που κάνανε γνωστό το Δίκορφο σ' όλο τον Ηπειρωτικό χώρο και που δεν έχουν να ζηλέψουν τίποτα απ' τα καλύτερα χορευτικά συγκροτήματα της περιοχής μας. Ευχόμαστε με την καρδιά μας το χορευτικό να το βοηθήσουν όλα τα υπόλοιπα παιδιά με τη συμμετοχή τους για χάρη του χωριού.

Συνεχίζοντας το φαγοπότι το λόγο πήρε ο πρόεδρος του Δ.Σ. του Συλλόγου που με μεστά λόγια ευχήθηκε σ' όλους μας υγεία, ευτυχία και προκοπή, το ξαναζωντανάειμα του χωριού μας.

Όσο περνούσε η ώρα άλλο τόσο ανέβαινε η όρεξη για διασκέδαση, χορό και παιχνίδι από παρέα σε παρέα κατά το έθιμο της Απκριάς. Και μέσα σε λίγη ώρα βρεθήκαμε όλοι να χορεύουμε τα παλιά

νοσταλγικά τραγούδια και χορούς του τόπου μας, να περνούν από τον νου αξέχαστα γλέντια.

Αλήθεια, τι κόσμος κεφάλι κι' ανέμελος, τι γλέντια, τι φωτιές ήταν εκείνες που ανάβουμε στο μεσοχώρι του χωριού, γλεντώντας με ρακί και κόκκινο κρασί ως το πρωί! Τι μασκάρδες λογής - λογής γυρνούσαν όλες τις μέρες στα σπίτια μας τότε με τα χιόνια, τότε με τον καλό καιρό, να δώσουν ευχές και να κερνιούνται από την κυρά του σπιτιού!

Τέτοιες και άλλες πολλές εικόνες θυμήθηκαν πολλοί από μας κι ήταν ολοφάνερη η συγκίνηση που επικρατούσε στις παρέες μας. Άλλαξαν όμως οι καιροί, τα έθιμα λίγο - λίγο πάνε να σβύσουν, ο κόσμος εγκαταλείπει με αυξημένο ρυθμό τα χωριά για καλύτερη ζωή στις πόλεις.

Καθώς όλα γυρίζουν σ' αυτή τη ζωή, χορταμένο από τις ψεύτικες απολαύσεις και τυποποιημένες γιορτές, θα αναζητήσαμε την επιστροφή στις ρίζες μας, όπως σωστά μονολο-

γούσε ο ασπρομάλλης λεβεντόγερος της παρέας μας.

Το δυνατό τσούγκρισμα των ποτηριών μας ξυπνά τη σκέψη απ' τα περασμένα, και ξαναζούμε την πραγματικότητα. Η δημοτική μας κομπανία μας χαρίζει ευχάριστες στιγμές με τα τραγούδια της κι ο χορός «καλά κρατεί». Πολλοί γλεντιέδες χωριανοί μας θυμήθηκαν τα παλιά τους μεράκια, και μέσα στο πραγματικά ευχάριστο περιβάλλον που επικρατούσε εκείνες τις ώρες, ξεφαντώσαν με τους γεμάτο χιούμορ, αυτοσχεδιασμού και φιγούρες στο χορό τους. Μας δώσανε την ευκαιρία και τη χαρά να χορέψουμε κι εμείς κοντά τους καταχειροκροτώντας τους.

Οι πρώτες προινές ώρες μας δόθηκαν όλους μαζί σαν μια οικογένεια να τρώμε από ένα κομμάτι τούρτας, μια θαυμάσια πενταόροφη τούρτα, που πρόσφερε ο σύλλογός μας στους χωριανούς και φίλους του, ευχόμενος μαζί με τ' άλλα οι κεφάτες από χαρά και ενθουσιασμό εκδηλώσεις να μην σταματούν εδώ.

ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Μέσα σ' ένα ζεστό και χαρούμενο περιβάλλον γιορτάσαμε - όλοι σχεδόν οι χωριανοί - τον αποκριτικό χορό του Συλλόγου μας. Με τη συμμετοχή και πολλών φίλων μας που αγαπούν το καλό Ζαγορίσιο γλέντι, έγινε ένας χορός θαυμάσιος από κάθε άποψη πιστεύουμε, σ' ένα πραγματικά φιλόξενο κέντρο, που πρώτα απ' όλα ξεχώριζαν η καθαριότητα, η περιποίηση και τα νόστιμα φαγητά.

Μετά τις πρώτες ευχές και τα καλωσορίσματα, άνοιξε τη βραδιά το θαμνίσιο από κάθε άποψη χορευτικό μας συγκρότημα με τον πασιγνωστό χορό, την ποταμιά, που συνήθως ακούγαμε και χορεύαμε πηγαίνοντας επισκεψή στα σπίτια του χωριού μας, τα πρώτα των πανηγυριών όπως θα θυμούνται οι πιο παλιοί.

Ακολούθησαν με την ίδια χάρη και ομορφιά χορεύοντας ότι πιο ωραίο έχει να προσφέρει η Ζαγορίσια μουσική μας κληρονομιά, όλα τα παιδιά του συγκροτήματος. Θεριά χειροκροτήματα συνόδευαν στο τέλος του προγράμματος

Αναμνήσεις από το χωριό

(Συνέχεια απ' τη σελ. 2)
ένας γάμος μια Κυριακή, και κάλεσαν τον δικό μας παπά. Κυριακή πρωί ο παπα - Σωτήρης είπε στον φάλη και ταγκάρη του χωριού μας Κώστο Παπαδασλείου, να τα μαζέψουν γρήγορα τα γράμματα της εκκλησίας γιατί διάζονταν να φύγει για το γάμο. Αλλά όσο γρήγορα διάζονταν ο παπάς, τόσο αργά έβελνε ο Κώστας, που έκανε και επίδειξη καληφρονιάς, παρ' όλα τα νεύματα του παπα - Σωτήρη. Καμιά φορά, εκεί που χούχλαζε ο Κώστας - στη διαπάση - και έβελνε το «α-νολέω το στόμα μου και πληρωθήσεται πνεύματος», νευρι-

ασμένος ο παπάς από την τακτική του φάλη, μισόγυαλε το κεφάλι από την ωραία πόλη και του φώναζε: «να τ' ανολέεις το στόμα σου και να μην ο ξανακλείσεις ποτέ μωρέ ξεροκέφαλε!».

Τόσες και τόσες αναμνήσεις έρχονται στο μυαλό μου, πέσαν χρόνια, φεύγουμε και πάμε στο χωριό μας σαν επισκέπτες για να δούμε τα σπίτια γεμάτα μούχλα απ' το μαντάλωμα, ένα κομμάτι όμως αφήσαμε από τον εαυτό μας σ' αυτήν την έρημη γη, είναι το χόμα που πρωτόπαιχνά τα παιδικά μας χέρια.

Θα συνεχίσουμε στην επόμενη έκδοσή.

ΣΕ ΗΡΕΜΗ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ ΕΙΡΗΝΗ ΒΕΡΕΤΗ

Είναι ανθρώπινη αδυναμία, όταν ένα άτομο φύγει για τα αγύριστο ταξίδι και εγκαταλείπει αυτόν τον κόσμο χωρίς να το θέλεις, ή από συναισθηματικούς λόγους, επιστρατεύεις όλη σου τη σκέψη για μια ολοκληρωμένη εντύπωση του χαρακτήρα του.

Η Ειρήνη ξεχώριζε κάπως σαν άτομο, παρ' όλες τις αντιζηλιότητες που είχε εκείνον τον καιρό η ζωή στο χωριό. Ήταν από τα άτομα της παλιάς γενιάς που δεν άργιζαν καθόλου οι απληστίες, οι μικρότητες και τα μίσση. Ήρεμη, με μία ειρηνική φυσική συμπεριφορά, όπως Ειρήνη ήταν και τ' όνομά της. Στην μορφή της

ΤΟΛΗΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Ο κ. αντιπρόεδρος της κοινότητας απαντά

Από μέρους του Προέδρου και του Κοινοτικού Συμβουλίου είμαι εξουσιοδοτημένος να δώσω ορισμένες απαντήσεις στα δημοσιευθέντα άρθρα της εφημερίδας μας τόσο για την αποκατάσταση της αλήθειας όσο και για το κοινοτικό Συμβούλιο, αλλά και οι οποίες πιστεύω ότι λόγω έλλειψης ενημέρωσης δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

Βρίσκομαι επί μίαν τριετία στις συνεδριάσεις του Κοινοτικού Συμβουλίου και σε όλες τις συνεδριάσεις του, ούτε μία φορά δεν θρήνησε ούτε ένας χωριανός να παρακολουθήσει έστω και μία συνεδρίαση του κοινοτικού συμβουλίου, άρα αυτό το γεγονός θα πρέπει να μας δώσει όλους μας σε ανησυχία, αντί να κάνουμε επικρίσεις από το μεσοχώρι και το καφεκίο δεν θα ήταν καλύτερα να παρακολουθούμε και καμιά συνεδρίαση, ώστε να ενημερωνόμαστε και πιο σωστά και να μην λέμε πράγματα που δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα;

Αλλά κι αυτό να το παραβλέψουμε μήπως κατά τον ετήσιο απολογισμό του προέδρου παρεδρήθη κανένας;

Γιατί βλέπουμε το εκάστοτε Κοινοτικό Συμβούλιο σαν κάτι ξένο προς εμάς, και γιατί αφού τόσες φορές τόσο εγώ όσο και το κοινοτικό Συμβούλιο ζητήσαμε τον ανοιχτό διάλογο μέσω των στηλών της εφημερίδας μας κανένας να κανένας δεν έδειξε το παραμικρό ενδιαφέρον στα προβλήματά μας; Δεν διατηρούμε το αλάθητο των αποφάσεών μας, άλλωστε αυτό θα ήταν αδύνατον να γίνει, λάθη δεν θα γινότανε μόνον όταν δεν γίνεται κάτι, αλλά όλα μπορούν να διορθωθούν και να επιτύχουμε το καλύτερο με τον ανοιχτό διάλογο και με τις υποδείξεις όλων.

Πιστεύουμε στον διάλογο όταν αυτός είναι καλόπιστος και γι' αυτό τον λόγο καθε-

ρώσαμε και την ετήσια λαϊκή συνέλευση η οποία θα γίνεται κάθε χρόνο.

Αν και τον πρώτο χρόνο που καθιερώθηκε δεν έδειξαν όλοι μεγάλο ενδιαφέρον, αλλά ελπίζουμε ότι στην συνέχεια όλοι θα ενδιαφερθούν. Όσο για τις ερωτήσεις που έχουν μπει από τις στήλες όλα αυτά είναι συνέπειες των όσων γράφω πιο πάνω.

Δεν υπάρχει ούτε βραδυπορία, ούτε ανευθυνότητα για τα οποία επικρινόμαστε, αλλά αντίθετα όλες μας οι πράξεις φέρουν το αίσθημα της ευθύνης και της γρήγορης λύσης των προβλημάτων.

Μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα 21) 2 χρόνια, θέσαμε τις βάσεις για μια εξυγίανση του κοινοτικού προϋπολογισμού τον οποίον θρήναμε με έλλειμμα αρκετών εκατομμυρίων, προχωρήσαμε στην αναμόρφωση της πλατείας του χωριού ένα από τα καλύτερα έργα, κατασκευάσαμε την κεντρική είσοδο με παραδοσιακό γκαλντερίμι, και διαμορφώσαμε τους γύρω χώρους, έτσι δώσαμε μια άλλη όψη στο χωριό.

Προχωρήσαμε στην σύνταξη τοπογραφικού διαγράμματος για παρά πέρα διαμόρφωση των δρόμων μέσα στο χωριό με κάποιο πρόγραμμα και στο μέλλον θα προχωρήσουμε σε συνεργασία και με τον σύλλογο στην διάνοξη νέων δρόμων, σε παραδοσιακά γκαλντερίμια στους υπάρχοντες, δημιουργώντας έτσι και προσπελάσεις για την μεταφορά υλικών για συντήρηση των σπιτιών όσο και παραδοσιακή όψη.

Σε συνεργασία πάλι με το σύλλογο συμβάλλαμε στο να διατηρηθεί το καλύτερο κτίριο στο χωριό δημιουργώντας και αίθουσες για τον σύλλογο και γραφεία για την Κοινότητα.

Το ενδιαφέρον μας για την βελτίωση του επαρχιακού μας δρόμου δεν ήταν λίγο γιατί εμείς πρωτοστατήσαμε στις

ενέργειες για να γίνει η συνέλευση των 9 Κοινοτήτων και Συλλόγων στον Ανθρακίτη και να εγκριθεί το υπόμνημα που θα εδίδετο στον κ. Νομάρχη.

Για το θέμα της ύδρευσης ζητήσαμε, όπως άλλωστε είχε εγκριθεί από την λαϊκή συνέλευση, από το πρόγραμμα και μέσω της Νομαρχίας και με άμεση προτεραιότητα σαν πρώτο έργο την διάθεση κανδυλίου 1.000.000 δρχ. για την ενίσχυση της δεξαμενής και την λύση του προβλήματος.

Ήδη αρχίσαμε το πρώτο δήμα και πιστεύουμε πως το πρόβλημα φέτος θα βρει την λύση του με την ενίσχυση της υπάρχουσας δεξαμενής από άλλες πηγές που βρέθηκαν, και με την τοποθέτηση των υδρομετρητών μέχρι τον μήνα Μάρτιο που είναι και η απόφαση τοποθέτησης.

Για τα θέματα τηλεφώνων, επιχορήγηση κτιρίου, γεφύρι, έχουν γίνει αρκετά έργα και ενέργειες και περιμένουμε απαντήσεις από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Κατόπιν ενεργειών μας παρεχωρήθηκε το οικοπέδο του παρθενάγειου προς την Κοινότητα για την αξιοποίησή του.

Δεν υπάρχει λοιπόν ούτε ανευθυνότητα, ούτε βραδυπορία, αλλά αντίθετα υπευθυνότητα και σύντομες ενέργειες, είναι όμως τόσα πολλά τα προβλήματα που έχουν μείνει από χρόνια πίσω, που είναι αδύνατον να λυθούν σε μικρό χρονικό διάστημα. Πιστεύουμε όμως με την συνεργασία κοινότητας και συλλόγου, συνεργασία η οποία ποτέ δεν ήταν πιο καλύτερη άλλη φορά, αλλά και με την συνεργασία όλων σας την οποία ζητάμε όλα τα καυτά προβλήματα θα βρουν τις ανάλογες ορθές λύσεις.

ΝΙΚΟΣ ΤΣΙΝΗΣ

ΠΟΙΗΣΗ ΩΡΑ

Ώρα, τι είναι ώρα
αυτή η ώρα
άλλοτε και τώρα
και στο μέλλον είναι ώρα.

Νύχτα είν' ή μέρα
ζέστη με αέρα
στην παγωνιά
στην αναμιά είναι ώρα.

Λουμένη στα φιλιό
στην ξεγνοιασιά
μα και στην απελπισία
ναί είναι ώρα.

Με θύελλα κι' αέρα
νύχτα και ημέρα
δεν αλλάζει τώρα
γιατί είναι ώρα.

Ναι αλλάζει η ώρα
γίνεται εξήντα
τα πρώτα τα λεπτά
μα και πάλι είναι ώρα.
27.3.85

ΕΥΑΓΓ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ

Χιονοκλήνη Βοδούσα 25.2.86
Αγαπητέ και φίλτατε Τάκη,
Πήρα το φύλλο «Δικορφή-
τικα νέα» μηνός Ιανουαρίου -
Φεβρουαρίου 1986 και ο' ευ-
χαριστώ.

Να μου επιτρέψεις να σε συγχαρώ σαν Ζαγορίσιος για την πνευματική σου εργασία. Πρέπει να είναι ένα δείγμα και για τους άλλους Ζαγορίσιους δασκάλους. Να είσαι περήφανος διότι αντιπροσωπεύεις τους 600 κάτοικους που είχε άλλοτε το ωραίο Δικορφο. Σου στέλνω και 1000 δρχ. για ενσχυση της εφημερίδας.

Με μεγάλη αγάπη
Χρόνης Δρούγιας

ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Κοτσιλίδης Γιάννης 4000 δρχ.
Δρούγιας Χρόνης 1000 δρχ.
Μπουλτζάκης Γιαν. 1000 δρχ.
Σιάφας Μιχάλης 1000 δρχ.
Σακελλαρίου Φίλιπ 1000 δρχ.
Χαρσιδάκη Ευγενία 1000 δρχ.
Τσιτσόπουλος Γιώρ. 1000 δρχ.
Λέκκος Αριστείδης 1000 δρχ.
Λέκκος Δημ. 1000 δρχ.
Πούρλη Φρίξος 1000 δρχ.
Λέκκος Ευγενία 500 δρχ.
Κοντογιάννη Αμφ. 500 δρχ.
Λέκκος Βασίλης 500 δρχ.
Μπούγια Κανή 500 δρχ.

ΔΙΚΟΡΦΙΩΤΕΣ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΤΟΥ 1821

Το χωριό μας δεν έχει να δείξει άντρες γνωστούς στην περιοχή του Ζαγορίου σαν πρόκριτοι και προεστώτες, αλλά είναι, ή μάλλον ήταν, από τα πρωτοπόρα στον Εθνικό Αγώνα του 1821, προσφέροντας ανθρώπινο υλικό και φυσικά αίμα, για την επιτυχία του απελευθερωτικού σκοπού. Κι εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε ότι την εποχή εκείνη το Δικορφο ήταν από τα μεγαλύτερα χωριά, και με μεγάλο αριθμό αρσενικού πληθυσμού. Και είχε τη φήμη σαν χωριό με ανδρείους και ηρωικούς κατοίκους.

Και από τους πρώτους που ρυγε από το χωριό για να δώσει τη ζωή του στην Ελληνική Επανάσταση, ήταν κάποιος Δημήτρης Τσιμαρόπουλος, που όπως μας λέει ο Λαμπρίδης! «...εκλέσε δ' εν τοις πρώτοις επί της επανάστασεως του Έθνους (1821) ο Δημ. Τσιμαρόπουλος υπό τον Κατζή Χρήστον μάλιστα αγωνιζόμενος». Ο Δημ. Τσιμαρόπουλος πέθανε στην πολιορκία της Χαλκίδας.

Εδώ θα πρέπει να πω ότι περισσότερα στοιχεία για τους αγωνιστές αυτούς δεν μπορούμε να συγκεντρώσουμε, γιατί τα ανάμνητά αυτά έχουν εκλείψει από το χωριό, και κανένας δεν ξέρει τίποτα σχετικό μ' αυτά.

Τα παρόντα στοιχεία είναι παρμένα από τα «Ζαγοριολογία» του Λαμπρίδη, από το διβλίο του Παπακώστα «Συμβολή του Ζαγορίου στην Επανάσταση του Εικοσιένα»:

«Δεν μπορώ, πριν κλείσω την παρούσα, να μη θυμηθώ και Σένα, μάννα Ηπειρώτισσα, μάννα Ζαγορίτισσα. Σε αντιπροσωπεύει στην περίοδο που ιστορώ η χήρα Κανούρενα, από τη Τζοντήλα. Δεν ξέρουμε τ' όνομά της, το προσωπικό και πατρικό. Ξέρουμε όμως την τραγική μοίρα της κι αυτό το χρωστούμε όχι στην ίδια που δεν ήξερε γράμματα, αλλά στον άγνωστο γραμματικό, που έγραψε την ικετική αναφορά της προς τον Κυβερνήτη.

Μα λες σ' αυτή ότι είχες δυο κόρες σε ηλικία γάμου και τρεις λεβέντες, και οι

«απομνημονευμάτων του». Στη σελ. 34: «... και ήμουν ωρεσμένος με τους αρχηγούς, καπετάν Αγγελήν και καπετάν Κώστον και Ν. Τομαράν εις την κοινωνίαν μας δια να μην παραδώσουν τον Καρρά Μπαμπά...» Σελ. 42: «Επήρα μαζί μου 500 στρατιώτες και τον καπετάν Ν. Ζαγορήσιον και δια της ξηράς επήγαμε εις Ξεροχώρι...» Σελ. 81: «Και βλέποντάς μας πάνην οι στρατιώτες και οι δυο Καπεταναίοι Ν. Ζαγορήσιος και Ν. Κριζώτος με εξεκαθάλινευσαν, έσπευσαν αγκυλιάζοντάς με με δάκρυα εις εις τους οφθαλμούς...»

Αλλά η πιο συγκινητική συνεσφορά στον αγώνα του 1821, πιστεύω ότι είναι αυτή των αδερφών Κανούρηδων, που σκοτώθηκαν για την ελευθερία της Ελλάδας. Τρία αδέρφια, ο Χαράλαμπος, ο Ιωάννης και ο Κώστας Κανούρης, έφυγαν από το χωριό αφήνοντας τη χήρα μάννα τους με τις δυο αδερφές τους, και πήγαν να πολεμήσουν. Και ο μαν Χαράλαμπος σκοτώθηκε στον Εύριπο, ο δε Κώστας στην Αθήνα και ο Ιωάννης στην Κρήτη.

Και δω θα σταθώμε για λίγο στη μάννα των παιδιών, στη χήρα Κανούρενα, και να διαβάσουμε τι λέει γι' αυτή, τους πόθους, τη αγωνία και την τραγική της μοίρα, ο Παπακώστας στη «Συμβολή του Ζαγορίου στην Επανάσταση του Εικοσιένα»:

«Εξοχώτατε και σεβαστέ Κυβερνήτη, Μήτηρ η υποσημειούμενη τριών ορφανών ευρισκομένων σταύθα, αφοτου ηνενικται το λαμπρόν τούτο στάδιον, επιθυμούσα ένα τους ιδω μια φορά απεφάσα μετὰ μεγαλυνάτου κινδύνου να έλθω εις τα εδώ και βοηθούμενος από τις τρεις κόρες εις τα Ιωάνν.να και τα περίεξ ανομαλίας, απέφυγον την λύσαν των ανθρωποδύρων εκείνων τυραννών περιπατούσα ημέρας επτά πεζή δια νυκτός και ημέρας, μόλις

τρεις όμως ήθελαν ν' αγωνισθούν για την Ελλάδα, κι έφυγαν από κοντά σου, μόλις άνοιξε το λαμπρό στάδιο του Αγώνος. Λαχταρούσες σα μάννα να τους ιδείς και αφού χρόνια περιμένες, χωρίς να λαβαίνεις ειδήσεις, ξεκίνησες από το γραφικό χωριό σου, με οδηγό τη μητρική αγάπη, που δεν υπολογίζει κανένα κίνδυνο και κανένα εμπόδιο και αφού ξεβρόθηνες στην πεζοπορία μια ολόκληρη οδομάδα, μέρα και νύχτα, έφθασες στη δυτική Ελλάδα. Μα χαίρι έσχισε την καρδιά σου, όταν σου είπαν και δεν πίστευες ότι και τα τρία παιδιά σου, που ήλπιζες, αν όχι να σε γηροκομήσουν, να δοτηθούν καν στην αποκατάσταση των ορφανών αδερφών των, δόθηκαν ένδοξο θάνατο, ο Χαράλαμπος στον Εύριπο, ο Κωνσταντής στην Αθήνα και ο Γιάννης στην Κρήτη. Ξένη όμως ανάμεσα σε ξένους, θρήνησες στην ανάγκη, για να ζήσεις, να κάθσαι στα στενοχωρία και μηχανικά και με μεγάλη ντροπή ν' απλώνεις το ροζιάρικο χέρι σου και να ζητάς ένα λεπτό για τον επιούσιον. Και την περίθαλψη που ζητούσες από τον Κυβερνήτη με την ικετήριο αναφορά σου, δεν τη ζητούσες για τον εαυτό σου, αλλά για τις κόρες σου, που έχασαν τους προστάτες των!!!

Να και η αναφορά της τραγικής μάννας, όπως έχει διατυπωθεί από τον άγνωστο λόγιό και γραμματικό, που δεν αποκλείεται να ήταν και αυτός Ηπειρώτης:

«Εξοχώτατε και σεβαστέ Κυβερνήτη, Μήτηρ η υποσημειούμενη τριών ορφανών ευρισκομένων σταύθα, αφοτου ηνενικται το λαμπρόν τούτο στάδιον, επιθυμούσα ένα τους ιδω μια φορά απεφάσα μετὰ μεγαλυνάτου κινδύνου να έλθω εις τα εδώ και βοηθούμενος από τις τρεις κόρες εις τα Ιωάνν.να και τα περίεξ ανομαλίας, απέφυγον την λύσαν των ανθρωποδύρων εκείνων τυραννών περιπατούσα ημέρας επτά πεζή δια νυκτός και ημέρας, μόλις

επάτησα το έδαφος της Δυτικής Ελλάδος και παρά πάσαν ελπίδαν μου επληροφόρητην ότι οι τρεις υιοί μου αι μόναι δάσμηαι ελπίδες μου, έπεσαν ένδοξα θύματα υπέρ της ανεξαρτησίας της πατρίδος, ο μεν εις Εύριπον, ο δευτερος εις τας περικλεις Αθήνας, ο δε τρίτος εις Κρήτην.

Ποτήρι πικρόν και θανατηφόρον εγούθη ακούσασα την θλιβεράν ταύτην ειδησην και άπαντες γινώσκουσι ποια τα μητρικά εις παρομοίας περιστάσεις, διότι όχι μόνο εγώ δι' αυτών ήλπιζον να γηροκομηθώ, αλλά και οι δυο ορφανή κόραί μου εις ηλικίαν γάμου φθάσασαι επερίμενον παρ' αυτών την ανήκουσαν εις τους τρεις ούτοι υιοί μου ανδρείως εθανατώθησαν εις το Στάδιον του Άρεως υπέρ της ελευθερίας της πατρίδος των και βλέπουσα ευχαρίστως σήμερον ότι η Ελλάς υπάρχει ανεξάρτητην Κράτος και διοικούμενον παρ' τοιούτου ανδρός, ελπίζω η τριτάθλις να λάβω την ανήκουσαν περίθαλψιν και βοηθείαν εις τρόπον ώστε να δυνηθώ να υπαδρεύω τας δυο ορφανάς μου κόρας.

Σεβ. Κυβερνήτη.

Λάβετε άνατον εις μια μητέρα, ήτις δια παντός απελπίζεται χάναυσαν τους τρεις υιούς της ήτις άπορος ούσα καθ' όλα ευρισκομένην εις γην ξένην και ανήκονσαν ανθρώπων αγνώστων μετὰ μεγάλης ντροπής τολμά να ζητή άνά εν λεπτόν, καθήμενη εις τους δρόμους και τούτο ένα της χρησιμότης δια τον επιούσιον άρτον.

Παύω από το να πολυλογώ και περιχλίσουσα αντίγραφον αποδεικτικού, δοθέντος μοι παρά των οπλαρχηγών Ηπειρωτών υποσημειούμαι μετὰ θαθέως σέβας.

13 Μαΐου 1830 Ναύπλιον
Η εκ του Ιωαννίνων Ζαγορίου
Νικόλενα Κανούρενα
Γ.Α.Κ. (Γεν. Γραμ. 1830).
Πιστοποιήσας Κ. Χορμόδα
κλπ. οπλαρχηγών αρχηγών
Πιστοποιούμεν οι υποσημει-
(Συν. στη σελ. 6)

ΠΑΣΧΑΛΙΑΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

Την τρίτη Κυριακή της μεγάλης Σαρακοστής γιορτάζει η εκκλησιά μας τη Σταυροπροσκύνηση. Τα παιδιά πάνε στην εξοχή και μαζεύουν πασχαλούθρες και μανούσια, για να στολίσει ο παπάς το Σταυρό. Μετά τη λειτουργία, τα λουλούδια μοιράζονται.

Το Σάββατο που είναι παραμονή, από την πέμπτη Κυριακή της Μ. Σαρακοστής, λέγεται «Κουφολάζαρος». Γιατί επικράτησε να λέγεται έτσι, είναι άγνωστο. Το Σάββατο του Λαζάρου τα παιδιά πήγαιναν στα σπίτια του χωριού μ' ένα καλάθι και κουδούνιζοντας κουδούνια, και μάζευαν αυγά για τον Δεσπότη. Εδώ θα πρέπει να έλεγαν και κάποιο τραγούδι, αλλά δεν έχω εξακριβώσει αν έλεγαν και ποιο. Ακόμα αυτή τη μέρα, έπαιρναν ένα κουδούνι στα χέρια τους και πήγαιναν στα κατώια, όπου είχαν κλεισμένα τα γιδοπρόβατα, και έλεγαν: «φυγαθίστε φίδια και γκουστερίτσες». Πίστευαν ότι έτσι δεν θα δάγκωναν τα ζώα τα φidia το καλοκαίρι.

Την Κυριακή των Βαΐων μοιράζονται βάρια στην εκκλησία. Κλωνάρια μικρά από τα βάρια έδωζαν στο εικόνισμα του σπιτιού και στα μπαούλα

με τα ρούχα, γιατί πίστευαν πως η μυρωδιά της δάφνης διώχνει την «κόπ'τσα», και άλλα φθοροποιά ζώδια. Ακόμα τη μέρα αυτή λέγονταν και οι στίχοι:

«βάρια, βάρια των βαΐων
πότε νάρθ' η Πασχαλιά
με τα κόκκινα τ' αυγά
με τις κόττες τις παχιές
κι τ' αρνιά τα τρυφερά».

Κατά τη Μεγ. Πέμπτη, εντείνεται η προετοιμασία και οι δουλειές για την Πασχαλιά. Γι' αυτό και λένε: «τρέχα θούρτσα και λανάρι κι έφτακι η Μεγάλη Πέμπτη».

Αυτή τη μέρα βάφουν τα κόκκινα αυγά, και ζυμώνουν τις κουλούρες, που λέγονται Σταυροκουλούρες, γιατί έχουν το σχήμα του Σταυρού, και στη μέση τη σχετική σφραγίδα από τα πρόσφορα. Ένα από τ' αυγά που θα γεννήσουν οι κόττες αυτή τη μέρα, θα το βάψουν ξεχωριστά και το λένε «Μεγαλοπεφτίσιο». Αυτό το βάζουν στο εικόνισμα του σπιτιού, ως την άλλη Μεγάλη Πέμπτη. Τότε τόπαιρναν και τ' έβαζαν σ' ένα αμπέλι ή σ' έναν κήπο, στη θέση του δε τοποθετούσαν άλλο. Στα αναδεχτούρια υπήρχε η συνήθεια να δίνεται από το νουνό και τη νουνά από μια Σταυροκουλούρα και δυο κόκκινα αυγά.

Τη Μεγάλη Παρασκευή τα παιδιά μάζευαν λουλούδια για τον επιτάφιο. Πρέπει όμως και εδώ να έλεγαν κάποιο τραγούδι. Εκεί που βάζουν τον επιτάφιο, ύστερα από το διάβασμα των Ωρών, πάνε οι γυναίκες και τον φυλάνε. Αυτή την ώρα τόχουν σε καλό να περνούν τρεις φορές κάτω από τον επιτάφιο.

Η περιφορά του επιταφίου, παλιά γινόταν από την πλατεία, ανέβαινε από του Δαρδακούλη στο πεζούλι τ' Παπαγιάννη, κατέβαινε από το Παπαγιαννάτικο, γύριζε από του Χαρσιιάδη και το κοινωτικό κατάστημα στην πλατεία. Αργότερα, ο επιτάφιος από την πλατεία, κατηφόριζε στις «Μπούκους», και γύριζε στην πλατεία από τα «γκισέρια».

Τώρα ο επιτάφιος κάνει μόνο

τον γύρο του πλάτανου.

Το Μεγάλο Σάββατο ρίχνονταν σκορπιστά στο δάπεδο της εκκλησιάς φύλλα δάφνης. Αυτή τη μέρα έσφαζαν τα αρνιά που θα φηνόταν την άλλη μέρα, και μοίραζαν στ' αναδεχτούρια τη Σταυροκουλούρα και τ' αυγά. Επίσης έπιναν γάλα από τα γαλάρια τα σφαχτά, γίδια και πρόβατα, για το «καλό» καθώς λένε.

Την Κυριακή της Πασχαλιάς η «Πρώτη Ανάσταση» γινόταν τη νύχτα, μόλις έρχονταν οι αρχοντάδες του χωριού. Αν δεν έρχονταν, δεν άρχιζε η λειτουργία. Όταν γύριζαν σπίτι, με τις αναμμένες λαμπάδες, σταύρωναν τους τοίχους και τις γωνίες για να φύγουν οι σκορπιοί και τ' άλλα έντομα.

Τη μέρα της Πασχαλιάς έδιναν από μια Σταυροκουλούρα και ένα αυγό και στο τσομπάνο του χωριού. Η «Δεύτερη Ανάσταση» γινόταν κατά το μεσημέρι. Εκεί πήγαιναν κυρίως τα νέα άτομα και τα καλοφορεμένα. Τότε γινόταν και το «χτύπημα» της εικόνας σε λάδι, για το ποιός θα την κρατήσει. Η «Δεύτερη Αγίασταση», έδωγαν στο μεσοχώρι. Εκείνη τη μέρα γλεντούσαν όλοι, είτε με όργανα, είτε με τραγούδια.

Ύστερα από 25 μέρες από την Πασχαλιά, είναι η Τετάρτη της Μεσοπεντηκοστής, ή «Κουσπεντή» όπως λέγεται.

Στις 40 μέρες πιάνει η μέρα της Αναλήψεως, Πέμπτη. Τότε δεν επιτρέπεται να γίνει καμιά εργασία, και όποιος δουλέψει, για τιμωρία του τα ζώα του «αναλήφονται», δηλαδή αφανίζονται. Το Σάββατο, παραμονή της Πεντηκοστής, είναι «Ψυχασάββατο, και πηγαίνουν κόλλυβα στην εκκλησία. Πίστευαν πως τότε οι ψυχές των νεκρών που δγήκαν από τον Άδη τη Μεγάλη Πέμπτη μπαίνουν ξανά στον Άδη.

Η Πεντηκοστή λέγεται και γιορτή τ' «Αρσαλιού», και μάλιστα λέγεται το εξής:

«Μεγάλη Πέμπτη νάρχεται χίλιες φορές το χρόνο και τ' Αρσαλιού να μην έρχεται καμιά φορά το χρόνο.

Η Πεντηκοστή λέγεται επίσης και γιορτή της «γονοκλησίας» ή «Κουνοκκλησίας», γιατί γονατίζουν στην εκκλησία πάνω σε χλωρά φύλλα και κλωνάρια καρυδιάς, που μετά τα πηγαίνουν σπίτι και τα βάζουν στα μπαούλα με τα ρούχα, για να φύγει ο σκώρος.

ΤΑΚΗΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟ-ΠΟΥΛΟΣ

ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΤΟΥ 1821

(Συνέχεια από σελ. 5)
νοι ότι η Νικόλενα Κανούραινα από Ζαγόρι της Ηπείρου εκ του χωριού Τζουντήλα υπάρχει μήτηρ των ενδόξων υπέρ Πατρίδος φονευθέντων Χαραλάμπου εις Εύριπον, Κωνσταντίνου εις Αθήνας και Ιωάννου εις Κρήτην και κατ' αίτησίν της, δια να της χρησιμεύση όπου ανήκει, της δίδεται το παρόν μας βεβαιωμένον δια των υπογραφών.
Κώστας Χορμόδας
Βαγγέλης Ιωάννου
Θωμάς...
Ο αρχηγός
Κηρύτση Μιλιόνη
Νικόλαος Αθανάσις
Σταύρος Βασιλείου»

Δ. Π.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ & ΑΛΛΑ

● Αρραδώνες καθαρά Δικορφήσιμες.

Ο Γιάννης ο Μητρόπουλος, αρραδωνιάστηκε την Κλαίρη Λέκκου.

● Αλήθεια, πόσον καιρό είχαν να «ταιριάξουν» δυο χωριανοί; Καλά στέφανα παιδιά.

● Παντρεύτηκε στην Αθήνα ο Τάσος ο Τσουγγας την εκλεκτή της καρδιάς του Ιωάννα. Και καλούς απογόνους.

● Μια από τις πιο χαρακτηριστικές και παραδοσιακές μορφές του χωριού μας, «έσβησε» τον Μάρτη. Η Ειρήνη η Βερέτη, που δεν θα την ξαναδούμε πια στο μεσοχώρι, κάτω απ' τον πλάτανο, όπως συνήθιζε.

● Πέθανε στα Γιάννινα ο Γιώργος Χαρσιιάδης. Τα συλληπητήριά μας στους συγγενείς του.

● Στη Βουλγαρία θρίσκει για μεταπτυχιακές σπουδές στην ορθοδοξική, ο Φώτης ο Βλάχος του Βασιλή. Ως γνωστό, ο Φώτης πήρε το πτυχίο της οδοντιατρικής.

● Μπορεί να μην δόθηκε τίποτα στο χωριό μας από το Νομαρχιακό Πρόγραμμα Περιφερειακής ανάπτυξης, αλλά οι πληροφορίες μας λένε ότι θα δοθεί ένα ποσό από την ανακατανομή των Νομαρχιακών περιφερειακών πιστώσεων. Ίδωμεν!

Τάκης Παπαγιαννόπουλος